

самі жести, динаміка руху. Ескіз відзначається лаконічністю тонально-кольорового вирішення, відсутністю будь-якої орнаментики та простою симетричною композицією, що повторює попередню ікону з тією різницею, що Діва Марія стоїть, а не сидить на престолі. Примітно, що постаті зображені на нейтральному тлі й лише тоненька смужка біля ніг архангела та Діви Марії вказує на те, що дія відбувається у приміщенні. В інших зображеннях сцени «Благовіщення» Петра Холодного архітектурне тло присутнє. Так у іконі Празничного ряду Іконостасу Каплиці Духовної семінарії дія відбувається в інтер'єрі з архітектурним пейзажем за вікном. До цієї колекції відносяться ще три картони сакральних композицій з авторським підписом у правому нижньому куті, що зображують апостолів (17x21,5). Вони були створені 1926 р. (згадки зустрічаємо у каталозі посмертної виставки праць Петра Холодно під № 215 та №216) і є шкiцями до ікон іконостасу Каплиці Духовної семінарії у Львові.

**НОВІТНЄ ЮВЕЛІРНЕ МИСТЕЦТВО:
ВІТРАЖНІ КАЗКИ КАТЕРИНИ ТИТОВОЇ**

Триколенко Софія Тарасівна
Національний авіаційний університет
м. Київ

Розглядаючи новітні тенденції в сучасному декоративно-ужитковому мистецтві, неможливо оминати увагою роботи молодих ювелірів. Величезний арсенал матеріалів, інструментів та технік надає практично необмежені можливості для творчих пошуків, тому їхні ювелірні вироби вражають своєю оригінальністю й здатні епатувати найвибагливішого естета [1, с. 42]. Хочеться акцентувати увагу на творчості української майстрині Катерини Титової, яка створює чудові вітражні прикраси з металевих елементів та акрилового скла. Ця сучасна техніка є похідною від давнього мистецтва емалі, яка налічує не одне тисячоліття [2]. Акрилові матеріали на початку ХХІ ст. набули надзвичайного

поширення, що є цілком закономірним завдяки простоті в роботі та порівняно невисокій вартості. При цьому естетичний вигляд готових прикрас буває настільки витонченим і тендітним, що їм віддають перевагу на тлі виробів зі справжньою скляною пастою.

Розглядаючи комплексно творчість Катерини, варто звернути увагу на її універсальності: майстриня не обмежує себе у виборі ані сюжетів зображення, ані форм, ані типів виробів. Особливої уваги удостоєні наївні напівдитячі малюнки: тварини, споруди, іграшки, які часто стають сюжетами для виробів усіх типів. Полюбляє вона масштабні сережки та каффи, у яких можна втілити цікавий сюжет, або ж просто максимально розкрити естетичні можливості вітражних прикрас.

Зокрема, хочеться акцентувати увагу на сережках із зображенням квітів, повітряних куль, риб та риб'ячих скелетів – це оригінальні вироби, які завдяки вигідній матеріальній подачі демонструють красу напівпрозорих скляних елементів. Світло, проникаючи крізь різнокольорове скло, утворює фантастичні візерунки, а орнамент дротової основи виділяє контури окремих елементів. Форми основи й кріплення також доповнюють загальну картину прикраси – майстриня сама розробляє їх відповідно до свого творчого задуму. Наприклад, у сережках-коромислах «Рибки» кріплення виглядає з риб'ячого рота, нагадуючи фонтанчик води. Аналогічний принцип застосувала майстриня і в сережках у вигляді квітів – тут гачечки схожі на стебла квітів. Сережки «Повітряні кулі» оздоблені акриловим склом лише у верхній частині, нижня виготовлена з мідного дроту, а гачечки-кріплення вигнуті подібно до форми мотузки. Прямо під стиком кріплення й підвіски розміщений ще один невеличкий сегмент, що нагадує пальник. Таким чином структура сережки повністю відповідає структурі справжньої повітряної кулі.

Натомість популярні в творчості Катерини сережки-крапельки не мають змістовного підґрунтя, проте чудово розкривають можливості техніки. Вона формує з дроту мініатюрні «стільники», розміщуючи окремі оправы в довільному порядку. Наповнюючи їх кольоровою акриловою масою, майстриня

створює контрастний або зближений колорит. Світло, проникаючи крізь крихітні скельця, відкидає на шкіру яскраві відблиски, які переплітаються у візерунки. Така властивість прозорого кольорового скла та його сучасного аналога – акрилу – робить його незамінним помічником майстрів-ювелірів.

Значне місце в творчості Катерини Титової посідають різноманітні кулони та підвіски, для яких вона обирає сюжетні або абстраговані від реальності зображення. Зупинімося на кількох прикладах її виробів. Кулон у вигляді веселої такси в кофтинці відразу ж впадає в око: при всій своїй реалістичності він художньо стилізований, фігура такси вигнута для максимальної зручності кріплення. Кулони у вигляді квітів більш декоративні – пізнавані силуети квітів максимально сплюснені, подібні до геральдичної символіки або орнаментів. Дріт, утворюючи прожилки між різними кольорами пелюсток і листків, нагадує стебла, таким чином посилюючи загальне образне значення виробу. Кулон у вигляді дирижабля максимально стилізований – плоска форма рисуночно передає силует літального апарата, проте, на відміну від сережок – повітряних куль, він не має жодних об'ємних деталей. Яскрава кольорова палітра посилює іграшковість, наївність прикраси.

Не оминає увагою Катерина і створення цілих комплектів, у яких надзвичайно цікаво постають різні за формою та структурою зображення єдиного сюжету. Наприклад, у гарнітурі «Кавун», який складається з сережок, браслета й персня, перед глядачами постають соковиті кавунові дольки, виконані у вигляді рухомих сегментів (сережки) та статичних (перстень, браслет). Сережки мають певну перевагу перед іншими компонентами гарнітури – кавунові дольки гойдаються, відкидаючи яскраві відблиски. Натомість скляні вставки браслета і персня нерухомі, позбавлені світлових перепадів. Але через це не втрачають своєї оригінальності: скло, підсвічене ззовні, яскраво спалахує на тлі шкіри та мідної оправы, ваблячи погляд.

Підсумовуючи огляд виробів Катерини Титової, можна сміливо назвати її майстром, яка ілюструє казки за допомогою ювелірних матеріалів. Скло та дріт у її руках перетворюються на справжні витвори мистецтва, покликані дивувати й

епатувати. Вони повністю виправдовують слоган її творчої майстерні – «незвичні речі для незвичайних людей».

Використані джерела:

1. Триколенко С. Використання каміння в кольчужних прикрасах / С. Триколенко // Сучасні технології та особливості видобутку, обробки і використання природного каміння: міжнародна науково-практична конференція, 26 листопада 2015 р.: тези доп. – Київ, 2015 – С. 42-44.
2. Trykolenko O. Artist-sorceress converted to glass jewelry / Електронний ресурс: <http://er.nau.edu.ua:8080/bitstream/NAU/23452/1/%D1%81%D0%BA%D0%BB%D0%BE%20%281%29.doc>

УКРАЇНСЬКИЙ КОСТЮМ ЯК ЗНАКОВА СИСТЕМА

Федина Оксана Ярославівна

Львівська національна академія мистецтв

м. Львів

Одяг – один із головних маркерів культурного статусу людини. У понятті «костюм» підкреслюється знаково-символічна природа вбрання, виявляються його образні аспекти, належність до простору культурних смислів та значень. Костюм підкреслює зв'язок одягу з певним образом людини. Він є проектом людини, засобом її самопрезентації.

Український костюм – знак культури, в якому «зашифрована» соціально-значуща інформація, вкладений людиною зміст, значення, смисл. Щоб збагнути їх, необхідно ознайомитися з особливостями функціонування народного вбрання у відповідному часово-просторовому вимірі та культурному середовищі. Його феномен розкривається через низку функцій: адаптивну, інформаційну, комунікативну, інтегративну, функцію соціалізації.

Український традиційний костюм другої пол. XIX – поч. XX століть як феномен культури є артефактом, художній образ якого зумовлений синтезом